

СТРАТЕГИЯ

2022 - 2024г.

**Комисия за
финансов надзор**

Съдържание:

I. Мисия	6
II. Визия	6
III. Принципи и ценности при осъществяване на регулаторните и надзорни функции.....	6
IV. Приоритети за периода 2022 - 2024	7
Приоритет 1: Осъществяване на последователна, прозрачна и предвидима регулаторна дейност.....	7
Приоритет 2: Извършване на ефективен риск базиран надзор с цел поддържане на стабилни финансови пазари	9
Приоритет 3: Осигуряване на ефективна защита на потребителите на небанкови финансови услуги и продукти, повишаване на финансовата грамотност и укрепване на общественото доверие във финансовите пазари.....	11
Приоритет 4: Развитие и подобряване функционирането на пазарите и стимулиране развитието на финансовите иновации в небанковия финансов сектор.....	13
Приоритет 5: Поддържане на ефективно и ползотворно международно сътрудничество	15
Приоритет 6: Провеждане на последователна политика и управление на процесите в небанковия финансов сектор във връзка с въвеждане на еврото в Република България..	17
Приоритет 7: Организационно усъвършенстване и развитие на човешкия капитал	19
Ключови индикатори за изпълнение	20

КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР: ГАРАНТ ЗА СТАБИЛНОСТТА НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Комисията за финансов надзор (КФН/Комисията) е специализиран държавен орган за регулиране и надзор върху дейността на лицата от небанковия финансов сектор. Комисията, при осъществяване на своите правомощия, е независима от изпълнителната власт и се отчита за дейността си пред Народното събрание.

Стратегията на Комисията за периода 2022 – 2024 година определя приоритетите на регулатора и надзорен орган на небанковия финансов сектор в Република България за посочения период. Приносът от обхвата на извършваните дейности на КФН е в посока осигуряване на обществено доверие към пазарите на небанкови финансови услуги и защита на потребителите им в България.

Комисията следва принципите на предвидимост и последователност на своите действия, като прилага най-добрите практики за прозрачност и публичност на информацията и регулаторните режими, заимствани от международния опит и приложими спрямо изискванията на българското законодателство. Основен акцент в дейността е идентифициране на лицата, неспазващи и нарушаващи законовите си задължения и респективно санкционирането им спрямо всички правомощия, регламентирани по закон. В обхвата на функциите на КФН влиза ролята ѝ на активен участник в процесите, касаещи небанковия финансов сектор в европейските органи за надзор. България, като държава – членка на Европейския съюз, е длъжна да има независим регулаторен орган в небанковия финансов сектор, в европейските органи за надзор. Именно тя представя държавата ни пред Европейския орган за ценни книжа и пред Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, както и в работните групи към Европейската комисия.

Резултат от ефективната дейност на Комисията за финансов надзор е

осигуряване на добра среда за развитие на бизнеса в трите сектора, които тя регулира – инвестиционен, застрахователен и сектор на пенсионното осигуряване.

Основни сфери на активност на Комисията продължават да бъдат заложените в Стратегия 2019 – 2021 г. приоритети, а именно укрепване на общественото доверие във финансовите пазари, отговорност за повишаване на финансовата грамотност на обществото в България, повишаване на административния капацитет, поддържане и иновации в посока модерна информационна инфраструктура.

Наред с правомощията и основните дейности на Комисията, едно от основните стратегически намерения за предстоящия период е продължаване на процесите по анализ и интегриране на новите технологии и на дигитализацията във финансовия сектор, с цел отговаряне на предизвикателствата от динамично променящата се среда.

I. Мисия

Основна мисия на Комисията е да гарантира с юридически, административни и информационни средства стабилността и прозрачността на небанковата финансова система в Република България, както и да защитава интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица.

II. Визия

Визията на Комисията за финансов надзор е постоянно усъвършенстване на регулаторната и надзорна дейност, отговарящо на предизвикателствата в инвестиционния, застрахователния и пенсионноосигурителния сектор, в защита на интересите на потребителите на небанкови финансови услуги.

III. Принципи и ценности при осъществяване на регулаторните и надзорни функции

Комисията за финансов надзор осъществява своята дейност при спазване на следните принципи:

- a. Законност, безпристрастност и справедливост;
- b. Отговорност, честност, прозрачност;
- c. Ефективност, ефикасност, обективност.

Интегритетът в прилагането на принципите и ценностите е ключов фактор във всички аспекти на дейността на КФН, осигуряван от спазването на етични норми за поведение, вътрешни правила, стратегии, годишни планове, финансово управление и контрол, управление на информационната сигурност, контрол и оценка на изпълнението и вътрешен одит.

IV. Приоритети за периода 2022 - 2024

Приоритет 1: Осъществяване на последователна, прозрачна и предвидима регулаторна дейност

Подцел 1.1. Координация и хармонизиране на националното законодателство с европейското в областта на финансовите пазари

- ✓ Анализ на законодателството на други държави членки в областта на финансовите пазари, оценка на ефективността и въвеждане в националното законодателство на добри практики и стандарти на европейско ниво;
- ✓ Активно участие и взаимодействие с други компетентни български институции в процеса на обсъждане и подготовка на европейски актове в областта на финансовите пазари;
- ✓ Развитие на националното законодателство в областта на финансовите пазари в области, които не са пряко регулирани от правото на Съюза.

Подцел 1.2. Съобразяване на националните регулации със спецификите на българския пазар

- ✓ Проучване на необходимостта от нови регулации, технологични нововъведения произтичащи от тях, оценка на отражението им върху дейността на поднадзорните лица, както и на необходимите ресурси за привеждане на дейността им в съответствие с тях;
- ✓ Въвеждане на нови регулации, които създават нови възможности за участниците на финансовите пазари в небанковия сектор;
- ✓ Наблюдение относно изпълнението и прилагането на правната рамка.

Подцел 1.3. Провеждане на последователна регулаторна политика с цел намаляване на административната тежест

- ✓ Идентифициране и въвеждане на добри практики в регулаторната дейност на Комисията за намаляване на административната тежест;
- ✓ Прилагане на регулаторна политика в полза на икономическото развитие, с отчитане на бизнес средата и нейните специфики;

- ✓ Използване на инструментите на електронното управление с цел прилагане на практики, намаляващи административната тежест.

Подцел 1.4. Предоставяне на обществеността на пълна, разбираема, навременна и достъпна информация за регулаторната дейност на Комисията

- ✓ Оповестяване на следвани от регулаторния орган практики, с цел спазване на принципа за предвидимост на администрацията;
- ✓ Ефективен диалог във връзка с предложенията за изменение на регулаторната рамка;
- ✓ Проактивна комуникация с компетентните органи, институции, браншови организации и други заинтересовани лица, при провеждане на обществени консултации, изясняване на възникнали проблеми при прилагането на нормативните актове и/или даване на пояснения във връзка с нововъведени нормативни изисквания;
- ✓ Своевременно информиране на обществеността за предвижданите промени в регулаторната политика чрез дигитални и традиционни канали за комуникация.

Приоритет 2: Извършване на ефективен риск базиран надзор с цел поддържане на стабилни финансови пазари

Подцел 2.1. Ранна идентификация, анализ и оценка на рисковете, свързани с дейността на поднадзорните лица

- ✓ Провеждане на стрес-тестове за идентифициране на проблемните области в дейността на поднадзорните лица и анализ на влиянието при промяна в макроикономическите показатели върху участниците в небанковия финансов сектор;
- ✓ Оценка на отделните рискови индикатори, определяне на рисковия профил на поднадзорните лица по отношение на секторното законодателство, както и по отношение на изискванията, свързани с противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма;
- ✓ Идентифициране и анализ на рисковете, свързани с процеса на дигитализация и на рисковете, свързани с климатичните промени и устойчивото развитие;
- ✓ Ефективно разпределяне на надзорния ресурс въз основа на идентифицираните рискове при поднадзорните лица.

Подцел 2.2. Превенция спрямо нерегламентирано пазарно поведение на поднадзорните лица

- ✓ Мониторинг на каналите за разпространение на продукти, достъпност и разбираемост на информацията, предоставяна на ползвателя на инвестиционни, застрахователни и осигурителни продукти и услуги, и спазване на процеса по сключване на договори с потребителите.

Подцел 2.3. Осъществяване на ефективни съвместни действия във връзка с надзорната дейност върху небанковия финансов сектор чрез обмен на информация и тясно сътрудничество между национални, европейски и международни органи и институции

- ✓ Дигитализиране процеса на обмен на информация, провеждане на срещи и предприемане на координирани надзорни действия спрямо небанковите финансови институции;

- ✓ Тясно сътрудничество с други държавни институции, с оглед своевременно установяване и преустановяване на извършвана без лиценз или разрешение дейност;
- ✓ Сътрудничество с европейски и международни институции, с цел обмен на информация и утвърждаване на единни надзорни практики;
- ✓ Активно участие в общи надзорни действия под ръководството на Европейския орган за ценни книжа и пазари и Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, с цел конвергенция на надзорните практики и предприемане на последващи надзорни действия.

Приоритет 3: Осигуряване на ефективна защита на потребителите на небанкови финансови услуги и продукти, повишаване на финансовата грамотност и укрепване на общественото доверие във финансовите пазари

Подцел 3.1. Осигуряване защита на потребителите на небанкови финансови услуги чрез предприемане на своевременни и ефективни регулаторни и надзорни мерки

- ✓ Адекватна и бърза реакция в рамките на законовите правомощия, с оглед предотвратяване причиняването на вреди на потребителите на финансови услуги и продукти;
- ✓ Анализ на постъпилите жалби и сигнали от потребителите на финансови услуги и изготвяне на предложения за промяна на нормативната рамка и надзорните практики;
- ✓ Подпомагането на процеса по разрешаване на потребителски спорове.

Подцел 3.2. Повишаване на информираността с цел ограничаване потреблението на услуги без изискуемия за целта лиценз или разрешение

- ✓ Провеждане на разяснителни кампании, с цел разпознаване на дейността на лицензираните поднадзорни лица;
- ✓ Периодично публикуване на прессъобщения на интернет страницата на КФН и актуализиране на списъка с лица, предоставящи услуги и дейности без необходимия лиценз.

Подцел 3.3. Повишаване на общественото доверие към дейността на Комисията чрез подобряване нивото на осведоменост

- ✓ Публикуване на ясна и точна информация на официалната интернет страница на КФН за състоянието на небанковата финансова сфера и за дейността на КФН;
- ✓ Организиране на кампании и своевременно информиране на обществото при настъпването на значими събития, свързани с небанковия финансов сектор;
- ✓ Провеждане на политика на прозрачност и откритост с медиите, като основен канал за информиране на обществото;

- ✓ Провеждане на регулярни срещи с ръководните лица и органи на поднадзорните лица от трите сектора и с ръководствата на браншовите асоциации.

Подцел 3.4. Повишаване на финансовата култура на потребителите на финансовите продукти и услуги

- ✓ Привеждане в изпълнение на мерките, заложи в плана за действие на Националната стратегия за финансова грамотност на Република България (2021–2025 г.), относими към дейността на небанковия финансов сектор;
- ✓ Организиране на образователни програми, фокусирани към различни възрастови групи, с цел предоставяне на информация за законовата рамка и нови бизнес практики в небанковия финансов сектор;
- ✓ Организиране на разяснителни дигитални кампании за потребителите на финансови услуги и продукти.

Приоритет 4: Развитие и подобряване функционирането на пазарите и стимулиране развитието на финансовите иновации в небанковия финансов сектор

Подцел 4.1. Подпомагане на процеса по изграждане на по-благоприятна бизнес среда за малки и средни предприятия и осигуряване на достъп до средства за финансиране

- ✓ Изпълнение на основните дейности залегнали в Националната стратегия за малки и средни предприятия (МСП) в България 2021 – 2027 г.;
- ✓ Осъществяване на тясно взаимодействие с операторите на пазарите за растеж, с цел обезпечаване на тяхното развитие като важен фактор за финансиране на дейността на малките и средни предприятия;
- ✓ Развитие на института на платформите за колективно финансиране, които създават възможност за финансиране на иновативни проекти, разработени от малки и средни предприятия.

Подцел 4.2. Наблюдение и контрол на рисковете, произтичащи от интегрирането на финансовите иновации

- ✓ Подобряване на информираността и разширяване на знанията и грамотността на обществеността, за навлизащите на пазара нови продукти и произтичащи от тях рискове;
- ✓ Публикуване на интернет страницата на КФН на информационни материали за развитието на регулацията на финансовите иновации на европейско ниво;
- ✓ Провеждане на консултации и изследване на пазара, с оглед получаване на актуална информация за нивото на прилагане на финансовите иновации.

Подцел 4.3. Развитие на иновативния комуникационен център (innovation hub), подпомагащ процеса на консултация с поднадзорните на КФН лица и дружествата, доставчици на финансови иновации

- ✓ Насърчаване комуникацията с поднадзорни на КФН лица и други заинтересовани дружества (доставчици на финансови иновации), обработка, анализ и консултация на постъпили запитвания и предложения;

- ✓ Анализирани необходимостта от създаване на ефективно функциониращ Sand box за тестване и наблюдение на нови финансови продукти и услуги;
- ✓ Изграждане на вътрешноорганизационен процес на комуникация в КФН, с оглед осигуряване на ефективната работа на иновативния център или “Sand box”.

Приоритет 5: Поддържане на ефективно и ползотворно международно сътрудничество

Подцел 5.1. Поддържане на ефективен обмен на информация и данни с европейските надзорни органи

- ✓ Активно участие в работните структури на европейските надзорни органи във връзка с електронен обмен на информация и данни, текущо уточняване на техническите изисквания и необходимия инструментариум за това;
- ✓ Осъществяване на контрол и наблюдение във връзка с изпълнението на задължения за докладване на данни в регистрите на Европейския орган за ценни книжа и пазари и Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване.

Подцел 5.2. Участие на представители на Комисията в дейността на органите и структурите на ЕС и при сътрудничество с европейските институции

- ✓ Редовно участие във форумите на европейските надзорни органи и европейските институции и обмен на информация, като се отчитат спецификите и защитават интересите на българския небанков финансов сектор и потребителите на финансови услуги;
- ✓ Ефективен обмен на информация между административните звена в рамките на Комисията по повод участието на служители в заседания на европейските институции;
- ✓ Сътрудничество с европейски институции по отношение на предоставяне на техническа подкрепа.

Подцел 5.3. Тясно сътрудничество с надзорните органи на държавите кандидати за членство в ЕС

- ✓ Поддържане на активно сътрудничество и обмен на информация с надзорните органи на държавите кандидати за членство в ЕС;
- ✓ Участие в конференции, семинари и кръгли маси, организирани от надзорните органи на държавите кандидати за членство.

Подцел 5.4. Задълбочаване на дейностите по международно сътрудничество и обмен на информация с трети страни и международни организации

- ✓ Активно участие в процеса по присъединяване на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) при съблюдаване на приетата Пътна карта за действията на Република България по присъединяването към ОИСР за периода 2021 - 2023 г.;
- ✓ Участие във форумите на международните организации и обмен на информация в рамките на работните групи към тях (Международната организация на комисиите по ценни книжа, Международната асоциация на застрахователните надзорни органи, Международната организация на пенсионните надзорни органи и други);
- ✓ Организиране и участие в международни конференции, семинари и кръгли маси;
- ✓ Обмен на информация с надзорните органи на трети страни.

Приоритет 6: Провеждане на последователна политика и управление на процесите в небанковия финансов сектор, във връзка с въвеждане на еврото в Република България

Подцел 6.1. Подготовка за превалутиране от емитентите на финансовите инструменти, които се търгуват на местата за търговия

- ✓ Активно взаимодействие и сътрудничество с компетентните български и европейски институции, във връзка с успешната подготовка за въвеждане на еврото;
- ✓ Изпълнение на ангажиментите на КФН и поднадзорните лица, свързани с процеса по приемане на еврото в проекта на План за действие към Националния план за въвеждане на еврото, при тяхното приемане;
- ✓ Предприемането на последващи действия във връзка с подобряването на надзора на небанковия финансов сектор след присъединяването към ERM II, посредством надграждане на вече изпълнените мерки и реформи в областта на този сектор;
- ✓ Активно включване в работата на междуведомствените групи, формирани за изпълнението на наредбата на мерки от правителството;
- ✓ Извършване на целенасочена информационна и комуникационна кампания, относно приемането на еврото и активна комуникация с емитентите на финансови инструменти;
- ✓ Организиране на симулативно подаване в КФН на финансово-счетоводна и надзорна информация, с цел своевременно установяване на потенциални проблеми и тяхното отстраняване.

Подцел 6.2. Адаптиране на системата за клиринг и сетълмент и на регистрите, водени от „Централен депозитар“ АД във връзка с процеса по превалутиране

- ✓ Превантивно разглеждане и обсъждане с ръководството на „Централен депозитар“ АД на стъпките за адаптиране на системата за клиринг и сетълмент и на регистрите, водени от националния централен депозитар на ценни книжа във връзка с процеса по превалутиране;
- ✓ Преглед на подзаконовите нормативни актове, регламентиращи дейността на „Централен депозитар“ АД и предприемане на необходими действия за приемане

на промени, свързани с преминаването към еврото като законно платежно средство.

Подцел 6.3. Подготовка и актуализиране на системите на „Българска фондова борса“ АД и многостранните системи за търговия във връзка с процеса по превалутиране

- ✓ Предварително обсъждане с ръководството на „Българска фондова борса“ АД и другите оператори на места за търговия на необходимите действия по актуализиране на системите на местата за търговия и синхронизирането им с процеса на превалутиране от страна на емитентите на финансови инструменти;
- ✓ Организиране на търговски сесии в симулационна среда, с оглед предварително диагностициране на потенциални проблеми в системите за търговия.

Подцел 6.4. Предоставяне на необходимата информация и тясно сътрудничество със заинтересованите страни, във връзка с приемането на еврото и неговото отражение върху небанковия финансов сектор

- ✓ Редовно публикуване на информация за необходимите действия, с цел подпомагане осъществяването на процеса по преминаване към еврото като законно платежно средство;
- ✓ Провеждане на срещи и кръгли маси със заинтересованите страни и изясняването на въпроси, относно процеса по превалутиране;
- ✓ Адаптиране на ИТ системи за работа с евро;
- ✓ Изготвяне на тестови отчети и справки за надзорни цели в евро.

Приоритет 7: Организационно усъвършенстване и развитие на човешкия капитал

Подцел 7.1. Развитие на човешкия капитал

- ✓ Повишаване на управленския капацитет, надграждане на лидерските умения на служителите във всички нива на управление и развитие на устойчива организационна култура;
- ✓ Повишаване на мотивацията и ангажираността на екипа на Комисията;
- ✓ Повишаване на дигиталната компетентност на служителите.

Подцел 7.2. Повишаване нивото на информационната сигурност и качеството на предоставяните ИТ услуги

- ✓ Развитие на информационната инфраструктура, в посока повишаване нивото на сигурност на информацията при спазване на националните стандарти по мрежова и информационна сигурност, чрез изграждане на съвременни системи за сигурност и контрол;
- ✓ Поддържане на системи, съответстващи на новите технологии и развитието им, с цел улесняване на поднадзорните лица при тяхното използване;
- ✓ Прилагане принципите на електронно управление, подобряване на административното обслужване и фокус върху потребителите на финансови услуги и продукти.

Подцел 7.3. Изграждане и поддържане на ефективна интегрирана информационна система с функционалностите, необходими за покриване на задачите и целите на КФН

- ✓ Централизиране на входа и изхода на данни и внедряване на автоматизирани процеси и контрол на постъпващата информация от и към поднадзорните лица;
- ✓ Изграждане и поддържане на системи за подаване и получаване на информация от поднадзорните лица в електронен стандартизиран формат;
- ✓ Зареждане и съхраняване на информацията в централизиран склад за данни, внедряване на инструментариум за разностранен анализ на наличните данни, създаване на единен регистър с информация за поднадзорните лица;
- ✓ Автоматизирано извеждане на публична информация на интернет страницата на КФН или автоматизиран трансфер на данни с външни за КФН системи.

Ключови индикатори за изпълнение

За измерване на постигането на приоритетите в настоящата стратегия се формулират следните индикатори за резултати:

№	Приоритет	Индикатор
1	П-2	Съответствие между резултатите от анализа за определяне на рисковия профил на поднадзорните лица и последващите надзорни действия въз основа на него
2	П-2	Максимално изпълнение на годишните надзорни планове
3	П-3	Дял на иновативни решения, насочени към повишаване на финансовата грамотност
4	П-4	Брой реализирани инициативи съвместно с местата за търговия и платформите за колективно финансиране за популяризиране и оптимизиране на дейността им
5	П-4	Дял на подкрепени предложения подадени през иновейшън хъб
6	П-5	Относителен дял на изразените позиции, отразяващи интересите и спецификите на българските финансови пазари
7	П-5	Дял на удовлетворените искания за предоставяне на информация по линия на международното сътрудничество
8	П-6	Дял на изготвените симулативни отчети спрямо общ брой поднадзорни лица
9	П-7	Дял на административните услуги на ниво 3 (заявяване на услугата по електронен път - електронно подаване на данни и документи и/или електронна обработка на формуляри (електронни форми) и електронна персонална идентификация на потребителите, извършване на трансакции, включващи онлайн разплащане)

Таблица I Индикатори за резултати